

til at staa frit overfor Jernbanebygningen i enhver Del af Landet, og for at ingen Provinds af Landet skulde føle sig tilfidesat eller forurettet, hvortil der nu forekommer mig at være billig Anledning. Man kan ikke undre sig over den Uvillie, der kommer frem paa Sjælland overfor den Jernbanebygning, man nu forsøger paany at optage i Sjælland. Jeg kunde være villig til at være med til at foretage saadanne Baneanlæg, som utvivlsomt kunne anses for at være en Fuldstændiggjørelse af det nuværende Statsbanenet, og det er derfor, jeg har ønsket det foresliggende Jernbaneforslag indskrænket til det lille Stykke Jernbane fra Struer til Odde-sund, idet jeg kan være med til at erkjende, at dette Stykke Bane er et naturligt Led i det hele Jernbanesystem. Jeg anerkjender nemlig Beret-tigelsen af den Fordring fra ethvert af Landets Amt, at det sættes i Forbindelse med Stats-banenettet, uden at jeg anerkjender Fordringen om, at deres lokale Interesser fremmes ved Baneanlæg, som efter min Betragtning kun have lokal Betydning. Men en Bane fra Struer til Odde-sund vilde sætte Hjøsteds Amts Grændser i Forbindelse med Statsbanenet, og et saadant Baneanlæg skulde jeg derfor for mit Vedkommende ikke ville modsætte mig. Det forekommer mig, at det ærede Udvalgs Flertal har søgt at opstille en saadan Betragtning, at det var kun saadanne Baner, der havde mere end lokal Interesse, som de nu ville foreslaa gennemførte, og de have da søgt at motivere de andre to Baner, der foreslaas, ved dette Hensyn, og have ment, at disse Baner, nemlig Herning-Skjern og Jaaborg-Ringe, kunde betragtes som naturlige Led i større Jernbaneanlæg. Jeg ser ikke, at man har Ret i denne Betragtning. En Løverbane fra Herning til Skjern kan jeg for mit Vedkommende — uden at jeg skal komme yderligere ind paa Detaillerne i dens Vedømmelse — ikke tillægge Andet end lokal Interesse; thi jeg ser ikke, hvorledes man kan opretholde den Betragtning, at Løverbanen Herning-Skjern skulde i nogen væsentlig Grad lette Trafikken mellem det nordøstlige Sjælland og Esbjerg Havn, og det er jo egentlig Pointet. Vil man fordre Noget af en ny jydsk Løverbane fra et Statssynspunkt betragtet, saa maa det være en Opfyldelse af den Interesse, at Hovedtrafikken til Esbjerg Havn lettes, men jeg er ikke istand til at se, hvorledes Beilængden paa nogen Maade bliver væsentlig forøret, enten man bruger en nordre, en mellem- eller en søndre Løverbane; Veien vil i det Væsentlige blive lige lang. Derimod har det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) nævnt Langebanen. Det kunde jeg forstaa, naar man anlagde en Diagonalbane midt igjennem Sjælland fra den nordre Løverbane, fra Lange til Silkeborg, men da heller ikke den Bane, der her foreslaas, Herning-Skjern Banen, men en Bane, der vilde føre mere direkte til Esbjerg. En saadan Bane kunde jeg tro, at vi ogsaa i

Fremtiden ville komme til at tillægge en saadan Betydning for hele Statsbanenet, at man vil finde det rigtigt at anlægge den for Statens Regning. Men i det Stykke Bane, som her foreslaas, er jeg ikke istand til at se noget Andet end en Fyldestgjørelse af rent lokale Interesser. Derfor kommer, at den nu foreslaas udsørt som en Forskættelse af en privat Bane. Det siges vel, at Betingelsen derfor skal være Kjøbet af den nuværende Silkeborg-Herning Bane, men der er allerede gjort gjældende, at det er meget tvivlsomt, om dette Kjøb vil komme istand, og jeg maa rigtignok ogsaa for mit Vedkommende tilstaa, at jeg ser ikke rettere, end at, dersom vi her vedtage Herning-Skjern Banen, saa ville vi, om ikke havde umuliggjort, saa dog i høi Grad have vanskeliggjort Kjøbet af Silkeborg-Herning Banen, thi man siger nok, at de Vedkommende deri Interesserede, nemlig Handelsbanken, ville, naar det kommer til Stykket, dog lade sig nøie med den Pris, der bydes, enten 300,000 eller 330,000 Kr., men jeg ser ikke af hvilken Grund. Høve vi først vedtaget Herning-Skjern Banen, siger den naturligvis fra sit Standpunkt: Bevares, saa komme de dog nok til ogsaa at kjøbe Herning-banen. Komme vi nu til næste Aar, og det ikke er lykkes at faae Kjøbet bragt istand, fordi Handelsbanken f. Ex. forlanger 400,000 eller 385,000 Kr., der, saavidt jeg erindrer, er den egentlige Fordring, vil den høitærede Indenrigsminister komme til os og sige: Nu vil det Hele bero paa, om I ville give disse 30, 40 eller 50,000 Kr. mere pr. Mil for denne Bane; ville I give dette til, er det Hele i Orden. Jeg skulde da hende det høie Folketings daarlige, naar jeg ikke kunde gaa ud fra, at man da sagde: Ja, for disse 30-50,000 Kroners Skuld vilde vi ikke lade det staa, og saaledes bliver man altsaa tvungen til at give Handelsbanken det, den nu fordrer. Det nytter ikke de Herrer at stille Forslag om at sætte Summen ned til 300,000, thi det vil i Virkeligheden kun blive et Knib i Lommen. Naar det kommer til Stykket, blive vi dog nøbte til at give, hvad der forlanges, thi i det Dieblit, man har taget Beslutningen om at fortsætte, er det jo saa naturligt, at Værdien af den nuværende Silkeborg-Herning Bane derved eo ipso vil stige. Det kan man ikke paa nogen Maade luffe Dinene for. Altsaa, hverken set fra deres Synspunkt, som ønske et billigt Kjøb af Herning-Silkeborg Banen, eller fra det almindelige Statsbanesynspunkt kan jeg paa nogen Maade se, at det vil være rigtigt for Liden at gaa til Anlæget af en Herning-Skjern Bane. Med Hensyn til den anden Bane Jaaborg-Ringe, da har Motivering af den været mig endnu mere usforklarlig. Jeg skal erindre om det tidligere Udvalgs Stilling overfor denne Bane. I Samlingen 1876-77 udtalte Flertallet i det daværende Udvalg, at man ikke kunde tiltraade Anlæget af en Jaaborg-